

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
Klimatenheten

m.registrator@regeringskansliet.se
kerstin.gronman@regeringskansliet

Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42 Vem har ansvaret?

M2017/01407/KI

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har av miljö- och energidepartementets klimatenhet anmodats inkomma med synpunkter på ”Klimatanpassningsutredningens betänkande SOU 2017:42 Vem har ansvaret?” och önskar framföra följande synpunkter.

SAMMANFATTNING

SVA anser att det i en nationell strategi tydligare bör anges vilka krav som kan komma att ställas på jordbruket, även om utredningen fokuserar på området Byggnation, d.v.s. anpassning av markanvändning och bebyggd miljö till ett gradvis förändrat klimat.

Utredningen konstaterar att klimatanpassning är ett mycket brett begrepp som brukar delas in i sex undergrupper:

- 1) Kommunikation (väg, järnväg, sjöfart etc.)
- 2) Tekniska försörjningssystem (el, fjärrvärme etc.)
- 3) Byggnation (översvämning, ras etc.; samt dagvatten)
- 4) Areella näringar och turism
- 5) Naturmiljö och miljömål
- 6) Människors hälsa

Utredningens huvuduppdrag är att klarlägga ansvarsfördelningen mellan stat, kommun, landsting och andra avseende anpassning av markanvändning och bebyggd miljö till ett gradvis förändrat klimat, samt även hur man ska uppnå en långsiktig dagvattenhantering. Utredaren har sedan av tekniska skäl valt att fokusera på och avgränsa utredningen till undergruppen byggnation.

Olika avgränsningar utredaren har gjort för uppdraget:

- Bland annat ingår endast effekter av klimatpåverkan (skador orsakade av översvämning, ras, skred och erosion) på bebyggelse och byggnader som planlagts i detaljplan (s. 15).
- Klimateffekter som faller utanför uppdraget är bl.a. påverkan av smittspridning, förändring i biologisk mångfald, värmeböljor, vegetationsbrand m.m. (s. 41).
- Vad gäller dagvatten omfattar utredningen endast översvämningens problematiken (skador på bebyggelse och byggnader) kopplad till dagvatten. Frågan om vilka föroreningar dagvattenmassor kan föra med sig omfattas inte (s. 177).

Epizootier

Utifrån ovanstående avgränsningar har SVA gått igenom utredningen med särskilt fokus på de delar som eventuellt skulle kunna ha bäring på epizootier. Bedömningen är att SVA inte har något att anföra på detta område.

Vilt och ekosystem

Vilda djur nämns inte i utredningen och ekosystem tas inte upp mer än hänvisningar till andra rapporter o.s.v. Även om det går att i andra och tredje led efter översvämning diskutera vad som händer med smittspridning, fler mygg etc. ligger området vilt och ekosystem kanske något utanför uppdraget.

Jordbruk och djurhållning inkl. foder

I utredningen finns mycket lite, och diffust, skrivet om jordbruk, djurhållning eller foder. I Bilaga 3 (s. 421) har Jordbruksverket dock påtalat att *"Kopplingen mellan bebyggd miljö och omgivande jordbruksmark är därmed betydande. Jordbruksverket har vidare anfört att även om problemen skiljer sig åt mellan jordbruksmark och bebyggd miljö, så är det inte några särskilda regler som gäller för jordbruksmark."*

SVA anser att det i en nationell strategi **tydligare bör anges vilka krav som kan komma att ställas på jordbruket**. Nu föreslås t.ex. *"att det i vattentjänstlagen införs en möjlighet att i vissa fall ställa krav på fastighetsägarna att hantera en viss mängd dagvatten på den egna fastigheten"* (s. 26). En sådan hantering kan bli **kostsam för lantbruket** och även i vissa fall kunna bidra till **ökad smittspridningsrisk** om dagvatten ska fördröjas på fastigheten för att minska flödestopparna i den allmänna anläggningen eller att dagvattnet infiltreras på fastigheten.

Förutom de ovan nämnda synpunkter gällande tydligare krav på jordbruket och djurhållning, anser SVA, såsom utredningen föreslår, att de övriga fem undergrupper som klimatanpassningen brukar delas in, bör utredas separat.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Jens Mattsson. I den slutliga handläggningen har deltagit laboratorn Ann Albihn, agronomen Ann Högberg,

epidemiologen Kaisa Sörén, professorn Per Wallgren, bitr. statsveterinären Erik Ågren samt agronomen Marcus Urdl, föredragande.

Med vänlig hälsning

Jens Mattsson

Marcus Urdl